

Stavanger 23.februar 2018

Nei til nye inngrep i Stavangers vakreste natur- og kulturlandskap

Naturvernforbundet i Rogaland (NiR) og Norsk Ornitologisk Forening, Stavanger og omegn (NOF) mener Park og vei sitt forslag til ny disposisjonsplan for friområdet Fygaren, øst for Litle Stokkavatn, vil ha store negative konsekvenser for truede arter, naturverdier og folks naturopplevelser i dette området.

NiR og NOF vil sterkt oppfordre Kommunalstyret for miljø og utbygging å si nei til forslaget om ny turvei.

I dag er det en god balanse mellom folks bruk av Fygaren som friluftsområde, beiting for å skjøtte landskapet og hensynet til å skjerme Stavangers viktigste vipekoloni. Fygaren har i perioder med snø alltid blitt benyttet til aking og andre vinteraktiviteter. Det gjør den fremdeles. En slik bruk vil videreføres som i dag uten at det er behov for åpne opp en ny adkomst inn i området fra hagesenteret.

Forslaget om en turvei tvers i gjennom våtmarksområdet vil forrykke denne balansen og føre til store inngrep i kulturlandskapet og alvorlige forstyrrelser for områdets rike fugleliv.

Området øst for Litle Stokkavatnet er det viktigste leveområdet og hekkeområdet i Stavanger kommune for bakkehekkende vadefugler, deriblant rødlistearten vipe. Vipa er en direkte truet art som er i sterk tilbakegang. Hekkepopulasjonen ved Litle Stokkavatnet er stabil og kanskje den eneste levedyktige på sikt i kommunen. I tillegg er området viktig gjenværende hekkeplass for flere par med tjeld og et par med rødlistearten storspove. Kanskje er også vadefuglen enkeltbekkasin i ferd med å bli en hekkefugl her. Når det gjelder tjeld er det flere par som hekker i dette området

- **Nei til ny turvei.** Planen foreslår stengning av turveien i hekketiden fra mars til mai/ juni. Til det er å si to ting: Det ene er at hekketiden ikke er avsluttet i mai som det står i forslaget. Det andre er at fuglelivet i området opphører ikke når hekkingen er over. Området er viktig for fugl på trekk tidlig på våren, og det er oppholdssted for fugl lenge etter at hekkesesongen er over. Fuglunger vil med planforslaget bli mer utsatt for forstyrrelser og løse hunder.
- **Vipene må skjermes.** Fygaren-området inneholder byens viktigste vipekoloni. Arten er sterkt truet og alt må gjøres for å verne om disse fuglene. Det er et offentlig ansvar. De grep som foreslås i planen kan bety at denne kolonien vil forsvinne på sikt. Vipa har gått sterkt tilbake i hele Norge og i Rogaland gjennom flere år. Den dramatiske tilbakegangen har medført at vipa har endret status på rødlista fra nær truet i 2006 til sterkt truet ved siste rødliste i 2015. Det er derfor av stor betydning å ivareta gjenværende hekkepopulasjoner. Dette innebærer at kommunene har et særlig ansvar for å ivareta gjenværende levedyktige bestander i kommunen. Førre-var-prinsippet tilsier at et hvert inngrep som forringer leveområdet for denne arten må unngås.
- **Feil periodisering av hekketiden.** Tidsrammene for når det er hekketid for vadefuglene er også mangelfull, dels feil. Storspovens unger er normalt ikke flygedyktige før et stykke ut i juli. Ved forstyrrelse av mennesker eller predasjon av dyr med påfølgende eggtap vil vipe og de andre

vadefuglene ofte legge nye kull. Ungene kommer da seinere på vingene og vil da først bli flygedyktige langt ut på sommeren.

- **Opplevelsesverdien må sikres.** Vipene, tjeldene, storspoven og de andre artene som hekker her, og som har dette som leveområde etter hekketiden er en viktig del av opplevelseskvaliteten og attraktiviteten ved å gå på tur i området. En økt forstyrrelse i kjerneområdet for disse artene vil derfor både kunne ødelegge et svært viktig leveområde for flere truede fugler og samtidig ødelegge en viktig opplevelseskvalitet for brukerne av området.

Vaner er vonde å vende. Anlegges det en ny turvei gjennom våtmarksområdet vil folk etablere vaner som neppe lar seg vende om det settes opp noen stengsler inn mot området. Når det åpnes opp for ferdsel inn i dette området og dermed etableres et nytt ferdselsmønster og nye turvaner hos brukerne, er det urealistisk å tro at ingen av disse brukerne også vil benytte dette som turområde i hekketiden selv om det settes opp henstillinger om at en ikke bør gå inn. Forstyrrelse med turgåere og eventuelle hunder i hekketiden vil kunne medføre at hekkfuglene forsvinner. Turveien vil bli en snarvei mellom Byhaugen og ny parkeringsplass i sør, og da vil folk mest sannsynlig bruke denne selv om de vil måtte omgå noen stengsler. Det er ikke klargjort i planforslaget hvem som skal føre tilsyn om eventuelle ferdselsrestriksjoner blir overholdt og til hvem eventuelle overtredelser skal rapporteres til.

Bevare og forbedre. Disposisjonsplanens formål må være å legge best mulig til rette for å bevare og styrke vipemarka som en særs viktig naturlokalitet, til glede for byens innbyggere. NiR og NOF vil mer enn gjerne bidra med å oppfylle dette målet gjennom dialog om forvaltning, skjøtsel og skånsom tilrettelegging i vipemarkas utkant. Det vil tjene de truede bakkehekkende artene i området og det vil tjene turbrukerne som helt sikkert ønsker å oppleve levende fuglebestander.

NiR og NOF er sterkt bekymret for virkningene av de samlede inngrepene i det som er et av byens vakreste kultur- og naturlandskap. Både den nye turveien som foreslås gjennom selve våtmarksområdet, og ny turvei fra Litle Stokkavatn opp til Byhaugen, vil bety store landskapsmessige inngrep. Vi vil sterkt oppfordre KMU om å ta en fot i bakken, og sette en stopper for det Park og vei nå foreslår.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Rogaland

Norsk Ornitologisk Forening, Stavanger og omegn

Erik Thoring

Daglig leder

Elisabeth Årsnes

Styreleder

